

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného: **P., s. r. o., so sídlom: P., IČO: X.X.**, zast. advokátskou kanceláriou F.F., s. r. o., so sídlom: G., IČO: X., konajúca prostredníctvom svojho konateľa doc. JUDr. B. F., PhD., advokáta, proti povinnému: **J. S., nar. X., bytom: P., o vymoženie 488,61 eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom pod sp. zn. 2 Er 158/2008, na dovolanie oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 6 CoE 161/2012-49 z 03. augusta 2012, právoplatné 12. septembra 2012, takto

r o z h o d o l :

Návrh oprávneného na prerušenie konania **z a m i e t a .**

Dovolanie oprávneného **o d m i e t a .**

Povinnému náhradu trov dovolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Súdny exekútor Mgr. Ing. I. Š., PhD., so sídlom Exekútorského úradu v N., žiadosťou zo dňa 05. 01. 2007, Okresnému súdu Trenčín doručenu dňa 11. 01. 2007 (č. l. 1), na základe návrhu oprávneného požiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie o vymoženie pohľadávky oprávneného podľa § 44 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „EP“). Exekučným titulom na vykonanie exekúcie je Rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom S., a. s., so sídlom: K., IČO: X. (ďalej len „rozhodcovský súd“), sp. zn. SR 4944/06 zo dňa 16. 10. 2006, právoplatný dňa 30. 10. 2006 a vykonateľný dňa 02. 11. 2006 (ďalej len „rozhodcovský rozsudok“). Okresný súd Trenčín dňa 29. 03. 2007 v zmysle § 45 ods. 1 EP vydal poverenie číslo: 5309 020249* na vykonanie exekúcie proti povinnému (č. l. 9). Dňa 28. 09. 2010 bol Okresnému

súdu Nové Mesto nad Váhom doručený návrh súdneho exekútora zo dňa 27. 09. 2010 na zastavenie exekučného konania (č. l. 11a), následne dňa 07. 10. 2010 mu bol z Okresného súdu Trenčín postúpený návrh oprávneného zo dňa 16. 09. 2010 na zmenu súdneho exekútora (č. l. 11).

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom ako súd prvého stupňa uznesením č. k. 2 Er 158/2008-23 zo dňa 25. 04. 2012, exekúciu podľa § 57 ods. 2, § 58 ods. 1 EP a § 45 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov (*dalej len „ZoRK“*), zastavil.

V odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na skutočnosť, že ku dňu 01. 01. 2008 prešiel výkon súdnictva z Okresného súdu Trenčín na Okresný súd Nové Mesto nad Váhom podľa § 18b ods. 1 zákona č. 511/2007 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov. K veci samej uviedol, že v predmetnej exekučnej veci sa vymáha plnenie z úverovej zmluvy uzavretej dňa 12. 01. 2006 medzi oprávneným ako veriteľom a povinným ako dlžníkom, na základe ktorej sa veriteľ zaviazal poskytnúť dlžníkovi peňažné prostriedky pôvodne vo výške 10 000,- Sk (331,94 eur) a dlžník sa zaviazal tieto vrátiť zvýšené o príslušný poplatok 6 480,- Sk (215,10 eur) v 8-ich mesačných splátkach po 2 060,- Sk (68,38 eur), počnúc dňom 16. 02. 2006. Uvedená zmluva je svojou povahou zmluvou spotrebiteľskou, uzavretou medzi veriteľom - oprávneným ako právnickou osobou, ktorá má v predmete svojej podnikateľskej činnosti okrem iného poskytovať úverov z vlastných zdrojov a spotrebiteľom - povinným ako fyzickou osobou, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver. Zmluva uzatvorená medzi oprávneným a povinným spĺňa charakteristiku štandardných spotrebiteľských zmlúv, ktorých základnou črtou je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny pred ich uzavretím. Súčasťou zmluvy sú tiež všeobecné zmluvné podmienky, ktoré povinný ovplyvniť nemohol, nakoľko boli pripravené už vopred a pre veľký počet spotrebiteľov. Súd prvého stupňa zistil, že v úverových zmluvných podmienkach oprávneného, ktoré tvoria súčasť zmluvy, v bode 17., je obsiahnutá neprijateľná podmienka - rozhodcovská doložka v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka (*dalej len „OZ“*). Rozhodcovská doložka, ktorá mala založiť legitimitu pre exekučný titul v predmetnom konaní, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa tým, že znemožňuje spotrebiteľovi zvoliť si spôsob riešenia prípadného sporu a ponecháva ho

výlučne na vôli dodávateľa, t. j. oprávneného. Rozhodcovská doložka umožňujúca dodávateľovi výber rozhodcovského konania, nenapĺňa záujem na ochrane spotrebiteľa. Z hľadiska ochrany spotrebiteľa nie je rozdiel medzi výhradnou rozhodcovskou doložkou a voľbou dodávateľa, ktorý spotrebiteľovi rozhodcovské konanie vnúti ako najvhodnejší spôsob rozhodovania sporu. Rozhodcovskú doložku si spotrebiteľ osobitne nevyjednal a nemal na výber vzhľadom na jej splnutie s ostatnými štandardnými podmienkami. Mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým všeobecným zmluvným podmienkam, a teda aj rozhodcovskému konaniu. Doložka nebola dojednaná v čase vyššej bdelosti spotrebiteľa po vzniku sporu, ale na začiatku zmluvného vzťahu a o poučení spotrebiteľa o rozdieloch medzi štátnym a rozhodcovským súdnym procesom niet ani zmienky. Nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa spočíva podľa názoru súdu prvého stupňa jednoznačne aj v tom, že si oprávnený v predmetnej rozhodcovskej doložke jednostranne vymienil konkrétny rozhodcovský súd, ktorý mal rozhodovať prípadné spory vzniknuté medzi ním a povinným. Spotrebiteľ nemal skutočnú možnosť ovplyvniť samotnú existenciu a znenie rozhodcovskej doložky, pretože alternatíva riešenia sporov pred konkrétnym rozhodcovským súdom mu bola de facto vnútená v adhéznej zmluve v rámci Všeobecných podmienok poskytnutia úveru. Neprijateľná rozhodcovská doložka sa prieči dobrým mravom a výkon práv a povinností z takejto doložky odporuje dobrým mravom. Akékoľvek plnenie priznané rozhodcom na základe rozhodcovskej doložky, ktorá je v rozpore s dobrými mravmi, je plnením, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi. Takto formulovaná rozhodcovská doložka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a ako taká je teda v zmysle ustanovenia § 53 ods. 4 OZ neplatná. Na základe uvedeného súd prvého stupňa exekúciu podľa § 57 ods. 2 EP v spojení s § 45 ods. 2 ZoRK ex offa zastavil.

Pokiaľ ide o návrh oprávneného na zmenu súdneho exekútora a podnet súdneho exekútora na zastavenie exekúcie z dôvodu nemajetnosti povinného, o týchto súd nerozhodoval, a to v dôsledku procesnej situácie, ktorá nastala zastavením exekúcie ex offa. Vo vzťahu k trovám exekúcie uviedol, že o týchto rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti svojho rozhodnutia.

Proti rozhodnutiu prvostupňového súdu podal odvolanie oprávnený (*d'alej tiež ako „odvolateľ“*) a z dôvodu, že napadnuté rozhodnutie vydal vyšší súdny úradník, pričom sudca nemienil odvolaniu vyhovieť (*č. l. 41*), bolo odvolanie podľa § 374 ods. 4 vety prvá a druhá

Občianskeho súdneho poriadku (*d'alej len „O. s. p.“*) predložené Krajskému súdu v Trenčíne ako súdu odvolaciemu. Tento prejednávúc vec podľa § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p., svojím uznesením č. k. 6 CoE 161/2012-49 zo dňa 03. 08. 2012, odvolaním napadnuté rozhodnutie prvostupňového súdu podľa § 219 ods. 1, ods. 2 O. s. p. ako vecne správne potvrdil.

Krajský súd vo svojom rozhodnutí poukázal na odôvodnenie napadnutého uznesenia prvostupňového súdu, s ktorým sa v plnom rozsahu stotožnil. Uviedol, že súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí správne aplikoval príslušné právne predpisy, ktoré aj správne vyložil. Poukázal na ust. § 45 ods. 2 ZoRK, z ktorého explicitne vyplýva, že pri zistení dôvodov uvedených v tomto zákonnom ustanovení, súd výkon rozhodcovského rozsudku zastaví bez ohľadu na štádium, v akom sa výkon rozhodnutia, resp. exekúcia nachádza. Za správny vyhodnotil postup súdu prvého stupňa, keď pre posúdenie dôvodu na postup podľa § 45 ods. 2 ZoRK, sa zaoberal existenciou dôvodu podľa § 45 ods. 1 písm. c/ citovaného zákona, t. j. či rozhodcovský rozsudok nezaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom. Rovnako za správny vyhodnotil právny názor prvostupňového súdu o tom, že predmetná zmluva o úvere je zmluvou spotrebiteľskou, teda že medzi oprávneným a povinným bol založený na jej základe spotrebiteľský vzťah. Odvolací súd poukázal na to, že zmluva uzavretá medzi účastníkmi dňa 12. 01. 2006 vykazuje znaky spotrebiteľskej zmluvy podľa § 23a zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa účinného v čase jej uzavretia. Z uvedeného dôvodu v zmysle § 853 ods. 1 OZ a s poukazom na prevzatie záväzkov Slovenskej republiky vyplývajúcich z komunitárneho práva v oblasti ochrany spotrebiteľa, bolo aj v oblasti obchodného práva potrebné aplikovať ustanovenia § 52 a nasl. OZ o ochrane spotrebiteľa. Poukázal na § 1 ods. 2 OZ, v zmysle ktorého obchodnoprávne vzťahy sú len podmnožinou občianskoprávnych vzťahov, preto ak v čase uzavretia zmluvy medzi účastníkmi neexistovala špeciálna úprava ochrany spotrebiteľa v Obchodnom zákonníku (*d'alej len „ObchZ“*), v zmysle § 1 ods. 2 ObchZ bolo povinnosťou účastníkov právneho vzťahu subsidiárne aplikovať ustanovenia o ochrane spotrebiteľa obsiahnuté v Občianskom zákonníku. Súd prvého stupňa preto postupoval správne, ak na vzťah účastníkov aplikoval príslušné právne normy chrániace spotrebiteľa.

Odvolací súd za správny považoval tiež postup súdu prvého stupňa, keď pri posudzovaní exekučného titulu z aspektov ustanovenia § 45 ods. 1 písm. c/ a ods. 2 ZoRK

vychádzal z ustanovení § 53 ods. 1 a ods. 4 a § 54 ods. 1 a ods. 2 OZ a príslušnej smernice Rady 93/13/EHS, pričom zisťoval, či úverová zmluva, na základe ktorej bol priznaný nárok oprávnenému, neobsahuje takú podmienku, ktorá má nekalý charakter a je preto absolútne neplatná. Súd prvého stupňa pritom dospel k správne záveru, že rozhodcovská doložka má charakter nekalej podmienky, keďže v právach a povinnostiach zmluvných strán spôsobuje značnú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa, teda povinného (§ 53 ods. 1 OZ v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy). Rozhodcovskú doložku v bode 17. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru preto správne považoval za nekalú, postihnutú sankciou absolútnej neplatnosti podľa § 53 ods. 4 OZ platného v rozhodnom období.

Vo vzťahu k Smernici Rady 93/13/EHS zo dňa 05. 04. 1993 o neprimeraných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách odvolací súd uviedol, že ako prameň komunitárneho práva nemá horizontálny priamy účinok, ale existuje komunitárna povinnosť interpretovať vnútroštátne právo komunitárne komfortným spôsobom. Smernica podľa ČI. 1 písm. q/ Prílohy považuje riešenie sporov zo spotrebiteľských zmlúv v rozhodcovskom konaní za ustanovenie neprimerané. Zákaz neprimeranosti je potrebné chápať tak, že podnikateľ ako druhá zmluvná strana spotrebiteľskej zmluvy nesmie zneužívať svoje silnejšie postavenie dané tým, že spotrebiteľ nie je fakticky schopný presadiť akékoľvek zmeny formulárových zmluvných podmienok a že pri úverových zmluvách koná spotrebiteľ vlastne pod tlakom finančnej tiesne. Podnikateľ tak môže získať nefair výhody, ktorou je aj prenesenie sporu zo sústavy nezávislých súdov na rozhodcu, s ktorým podnikateľ dlhodobo spolupracuje, poskytuje mu zdroj príjmu, v konaní nie je potrebné nariadovať pojednávanie a sú vylúčené opravné prostriedky.

Námietku oprávneného spočívajúcu v tvrdení, že existuje možnosť voľby riešiť spor z predmetnej zmluvy buď súdnym konaním alebo rozhodcovským konaním, vyhodnotil odvolací súd za nedôvodnú a uviedol, že v danom prípade veriteľ na základe predmetnej rozhodcovskej doložky mohol vec predložiť na prejednanie a rozhodnutie rozhodcovskému orgánu, resp. rozhodcovi, ktorého si sám zvolil a vylúčiť tak súd, ktorý by bol inak príslušný. Na základe tejto rozhodcovskej doložky spotrebiteľ ešte pred vznikom akéhokoľvek sporu stráca právo brániť sa voči takýmto nárokom veriteľa na všeobecnom súde v mieste svojho bydliska. Výber osoby rozhodcu, resp. rozhodcovského súdu pritom uskutočnil jednostranne sám veriteľ, ktorý zostavil znenie rozhodcovskej doložky vo svojej vopred pripravenej formulárovej zmluve, resp. všeobecných podmienkach poskytnutia úveru. Odvolací súd zastal

názor, že o nekalú zmluvnú podmienku ide aj vtedy, ak spotrebiteľ má podľa nej možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym všeobecným súdom, ale ak by sa podľa takejto doložky začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa (veriteľa), spotrebiteľ by bol nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu. Takúto rozhodcovskú doložku v celosti vyhodnotil aj odvolací súd za neprijateľnú podmienku, poukazujúc pritom na judikatúru Súdneho dvora EÚ/ES (C-240/98 až C-244/98, C-40/08, C-473/00, C-243/08, C-168/05). Odvolací súd nemal žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom, keďže táto je až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany. Zdôraznil, že na absolútne neplatnú zmluvnú podmienku súd prihliadne aj bez návrhu a rovnako aj bez návrhu zastaví exekúciu o plnenie z takejto neprijateľnej zmluvnej podmienky. Poukázal na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky (*d'alej len „Ústavný súd SR“*) zo dňa 24. 02. 2011, sp. zn. IV. ÚS 55/2011 a uviedol, že ak je neprijateľnou zmluvnou podmienkou samotná rozhodcovská doložka a dodávateľ ju použije, v takomto prípade ide o výkon práv v rozpore s dobrými mravmi.

Odvolací súd v postupe prvostupňového súdu nezistil ani rozpor s pravidlami týkajúcimi sa ochrany práva na súdnu i inú právnu ochranu podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky (*d'alej len „Ústava SR“*), rovnako ani porušenie práva na spravodlivý súdny proces, či neprípustné nahradzovanie procesnej pasivity povinného.

S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd uzavrel, že súd prvého stupňa v prejednávanej veci správne právne posúdil rozhodcovský rozsudok ako nulitný, vydaný rozhodcom, ktorý vyvodil svoju právomoc na konanie a rozhodnutie na základe neplatnej rozhodcovskej doložky. V danom prípade nejde o spôsobilý exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. d/ EP, v dôsledku ktorej skutočnosti exekučný súd správne exekúciu zastavil.

Uznesenie odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť dňa 12. 09. 2012.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie oprávnený (*d'alej tiež ako „dovolateľ“*) argumentujúc tým, že:

- a) súd rozhodol nad rámec zverenej právomoci (§ 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s § 237 písm. a/ O. s. p.),

- b) v tej istej veci sa už právoplatne rozhodlo (§ 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s § 237 písm. d/ O. s. p.),
- c) nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný (§ 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s § 237 písm. e/ O. s. p.),
- d) súd svojím postupom odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom (§ 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s § 237 písm. f/ O. s. p.),
- e) konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, najmä súd nedostatočne zistil skutkový stav, pretože nevykonal náležité dokazovanie (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, pretože nesprávne interpretoval a aplikoval § 44 ods. 2 EP, § 45 ods. 1 a ods. 2 ZoRK, § 53 ods. 4 OZ, ako aj ustanovenia Smernice Rady 93/13/EHS (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

Dovolateľ uviedol, že argumentáciu ohľadne vyššie definovaných dovolacích dôvodov rozpísal aj v obsahu svojho odvolania, vo vzťahu ku ktorým z dôvodu maximalizácie ochrany svojich legitímnych práv bližšie uviedol nasledovné (č. l. 55 -58):

Predovšetkým namietol, že odvolací súd sa odvoláva na nekonkrétne ustanovenia Smernice Rady č. 93/13/EHS a vnútroštátne právne normy, ktoré upravujú režim spotrebiteľských zmlúv. Takéto právne posúdenie trpí základnými vadami nepreskúmateľnosti a arbitrárnosti a z tohto dôvodu porušuje právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Dovolateľ má za to, že tvrdenia odvolacieho súdu o tom, že rozhodcovská doložka spôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach zmluvných strán ku škode spotrebiteľa, súčasne že spotrebiteľ si len s ťažkosťou mohol byť vedomý následkov, ktoré uzavretie rozhodcovskej doložky v takomto znení spôsobí, a preto od neho nemožno vzhľadom na jeho úroveň informovanosti a jeho vyjednávaciu silu spravodlivo požadovať, aby porozumel jeho významu, nie sú zdôvodnené a preukázané. Rovnako aj tvrdenie o tom, že žaloby, ktorých cieľom je uspokojenie nárokov z úverových zmlúv, podáva v zásade len veriteľ z úverového vzťahu na ním zvolený rozhodcovský súd, predstavuje podľa dovolateľa ničím nepreukázanú domnienku súdu, ktorá nemá základ v právnych ani skutkových súvislostiach. Dovolateľ namietol tiež argument, že akákoľvek individuálne dojednaná zmluvná podmienka je neplatná. Tento považuje za absurdný, ktorý nemá oporu

ani v § 53 OZ, ani v Smernici Rady 93/13/EHS. Má za to, že súd musí jednoznačne preukázať, čo konkrétne spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Podľa dovolateľa tvrdenie súdu, že spotrebiteľ si len s ťažkosťou mohol byť vedomý následkov uzavretia rozhodcovskej doložky, vedie k záveru, že rozhodcovské doložky v spotrebiteľských zmluvách sú vylúčené a akékoľvek spory vyplývajúce zo spotrebiteľských zmlúv musia vždy rozhodovať len všeobecné súdy.

Dovolateľ vo veci konajúcim súdom ďalej vytkol, že sa vo svojich rozhodnutiach vôbec nevysporiadali s judikatúrou Súdneho dvora EÚ a nezdôvodnili, prečo aplikovali ustanovenia Smernice Rady 93/13/EHS, a to napriek jej transpozícii do vnútroštátneho právneho poriadku Slovenskej republiky. Rovnako nezdôvodnili, prečo považujú rozhodcovskú doložku za neprijateľnú podmienku v zmluve o úvere.

Dovolateľ poukázal na nesprávny slovenský preklad ust. písm. q/ ods. 1 prílohy Smernice Rady 93/13/EHS v porovnaní s inými jazykovými verziami (anglickou, českou, poľskou, nemeckou a francúzskou), ako aj výkladové pravidlá Súdneho dvora EÚ, podľa ktorých text únievého predpisu je potrebné skúmať vo všetkých jeho úradných jazykových verziách a vziať do úvahy skutočný úmysel zákonodarcu a cieľ samotného predpisu s tým, že pokiaľ je výklad určitého ustanovenia v jednotlivých jazykových verziách odlišný, musí byť toto ustanovenie vykladané podľa všeobecného významu a cieľa právnej úpravy, ktorej je súčasťou.

Na základe všetkých vyššie uvedených tvrdení dovolateľ dovolaciemu súdu navrhol, aby dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ako aj uznesenie prvostupňového súdu zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, zároveň aby mu v prípade úspechu bola priznaná náhrada trov dovolacieho konania. Navrhol tiež, aby dovolací súd podľa § 243c O. s. p. rozhodol o odložení vykonateľnosti napadnutého uznesenia odvolacieho súdu.

Súčasťou dovolania oprávneného je aj jeho návrh konanie podľa § 109 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243c O. s. p. prerušiť a Súdnemu dvoru EÚ na základe čl. 267 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie predložiť prejudiciálne otázky, ktoré bližšie špecifikoval v podanom dovolaní. Predmetný návrh odôvodnil tým, že Súdnemu dvoru EÚ by mala byť daná príležitosť posúdiť exekučné konanie týkajúce sa záväzkových vzťahov v rámci

spotrebiteľských zmlúv komplexne tak, aby účastníkov konania zbavilo právnej neistoty vyplývajúcej z doterajšieho výkladu úniového práva a následnej aplikácii vnútroštátnymi súdmi Slovenskej republiky. Dovolateľ má za to, že v prejednávanom prípade je nutné požiadať Súdny dvor EÚ najmä o výklad pojmu „nekalá zmluvná podmienka“ v kontexte tohto sporu.

Povinný sa k dovolaniu oprávneného nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), ktorý je zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1, veta druhá O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) najskôr skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa. Dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, preto je potrebné ho podľa § 243b ods. 5 veta prvá O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. odmietnuť.

Podľa § 243b ods. 5 veta prvá O. s. p., ustanovenia § 218 ods. 1, § 224 ods. 1, § 225 a § 226 platia pre konanie na dovolacom súde obdobne.

Podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p., odvolací súd odmietne odvolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

Z príslušných ustanovení O. s. p. je zrejmé, že dovolaním ako jedným z mimoriadnych opravných prostriedkov nemožno napadnúť každé rozhodnutie súdu, ale možno ním napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne, ktorým potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa o zastavení exekúcie.

V ustanoveniach § 239 ods. 1 a ods. 2 O. s. p. sú uvedené rozhodnutia odvolacieho súdu vydané v procesnej forme uznesenia, proti ktorým je dovolanie prípustné. Je tomu tak v prípade, ak je dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo zmenené uznesenie súdu prvého stupňa (§ 239 ods. 1 písm. a/ O. s. p.), alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdному dvoru Európskych spoločností (§ 109

ods. 1 písm. c/) na zaujatie stanoviska s tým, že dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ (§ 239 ods. 1 písm. b/ O. s. p.). Podľa § 239 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 239 ods. 2 písm. a/ O. s. p.), ďalej ak ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia (§ 239 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), alebo ak ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalcovskom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením (§ 239 ods. 3 O. s. p.).

Dovoláním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu znaky vyššie uvedených rozhodnutí nemá. V prejednávanvej veci odvolací súd síce potvrdil uznesenie Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom ako súdu prvého stupňa, avšak bez toho, že by vo výrokovej časti prípustnosť dovolania vyslovil. Rovnako sa nejedná o ďalšie prípady prípustnosti dovolania proti uzneseniu zakotvené v § 239 O. s. p., vzhľadom na ktorú skutočnosť je nepochybné, že dovolanie oprávneného v zmysle § 239 ods. 1 a ods. 2 O. s. p. prípustné nie je.

So zreteľom na obsah dovolania a tiež povinnosť vyplývajúcu z ust. § 242 ods. 1 veta druhá O. s. p. ukladajúce dovolaciemu súdu prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O. s. p. (či už to účastník namieta alebo nie), neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O. s. p., ale skúmal tiež, či v konaní odvolacieho súdu nedošlo k procesnej vade konania v zmysle § 237 O. s. p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia, majúcich za následok tzv. zmätočnosť rozhodnutia. Pri existencii uvedených väd možno totiž dovoláním napadnúť aj rozhodnutia

vo veciach, v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 239 O. s. p. vylúčené. Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O. s. p. pritom nie je významný predmet konania ani subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že k vade vymenovanej v tomto ustanovení došlo, ale rozhodujúcim je zistenie, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Dovolateľ procesné vady uvedené v § 237 písm. b/, písm. c/ a písm. g/ O. s. p. nenamietal a keďže vady tejto povahy v dovolacom konaní ani nevyšli najavo, zameral sa dovolací súd na vady konania podľa § 237 písm. a/, písm. d/, písm. e/ a písm. f/ O. s. p., namietané dovolateľom.

Dovolací súd sa v prvom rade zaoberal otázkou, či sa v danom prípade nerozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov v zmysle § 237 písm. a/ O. s. p.

Právomoc súdu je upravená v §§ 7 a 8 O. s. p. Z ust. § 7 ods. 1 O. s. p. vyplýva, že v občianskom súdnom konaní súdy prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci, ktoré vyplývajú z občianskoprávných, pracovných, rodinných, obchodných a hospodárskych vzťahov, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány. V občianskom súdnom konaní súdy preskúmavajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci a rozhodujú o súlade všeobecne záväzných nariadení orgánov územnej samosprávy vo veciach územnej samosprávy so zákonom a pri plnení úloh štátnej správy aj s nariadením vlády a so všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány (§ 7 ods. 2 O. s. p.). Iné veci prejednávajú a rozhodujú súdy v občianskom súdnom konaní, len ak to ustanovuje zákon (§ 7 ods. 3 O. s. p.).

Nedostatok právomoci súdu sa považuje za neodstrániteľnú podmienku konania, ktorá má ten dôsledok, že súd nemôže vydať rozhodnutie vo veci samej, ale musí konanie zastaviť a vec postúpiť inému orgánu. Prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu je daná, ak súd rozhodol vo veci, o ktorej mal rozhodnúť iný orgán.

Dovolateľ v danom prípade procesnú vadu konania uvedenú v § 237 písm. a/ O. s. p. nevyvodzoval z toho, že súdy vôbec nemali právomoc konať a rozhodovať. Ich právomoc v exekučnom konaní nepopieral, len namietal, že súdy sa nesprávnou a ústavne nesúladnou

interpretáciou § 44 ods. 2 EP a § 45 ods. 1 a ods. 2 ZoRK postavili do pozície orgánu vykonávajúceho komplexné preskúmanie exekučného titulu metódou, ktorá v rámci zverenej právomoci ako exekučným súdom neprináleží, čím prekročili mieru možného rozhodovania o zákonom vymedzenom okruhu spoločenských vzťahov a porušili tak zásadu legality (čl. 2 ods. 2 Ústavy SR). Zo znenia tejto námietky sa dovolaciemu súdu javí, že dovolateľ ňou napáda vlastne vecnú správnosť právnych záverov súdov, na ktorých založili svoje rozhodnutia (právne posúdenie veci). Odhliadnuc od uvedeného však dovolací súd má za to, že v predmetnom prípade súdy rozhodovali vo veci, ktorá patrí do ich právomoci, keďže napadnuté rozhodnutie bolo vydané v exekučnom konaní, v ktorom rozhodovanie súdov vyplýva priamo zo zákona (napr. z ust. § 29, § 38 ods. 3, § 44 ods. 1, § 57 EP a § 45 ods. 1 a ods. 2 ZoRK).

S poukazom na uvedené dovolací súd konštatuje, že námietka dovolateľa týkajúca sa existencie vady konania v zmysle § 237 písm. a/ O. s. p., nie je dôvodná.

Oprávnený ďalej namieta, že konanie je postihnuté vadou uvedenou v § 237 písm. d/ O. s. p. Prípustnosť dovolania v zmysle tohto ustanovenia odôvodnil tvrdením, že vo veci sa už prv právoplatne rozhodlo.

Prekážka právoplatne rozhodnutej veci - rei iudicatae, ktorá vyplýva z ust. § 159 ods. 3 O. s. p., je jednou z neodstrániteľných prekážok konania a bráni tomu, aby vec, o ktorej bolo právoplatne rozhodnuté, bola opäť prejednaná.

Prekážka rei iudicatae svojou povahou patrí k procesným podmienkam a jej zistenie v každom štádiu konania vedie k jeho zastaveniu. Táto prekážka nastáva predovšetkým vtedy, ak sa má v novom konaní prejednať tá istá vec. Za tú istú vec treba v novom konaní považovať ten istý nárok alebo stav, o ktorom sa už prv právoplatne rozhodlo, ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých účastníkov konania (totožnosť veci). Totožnosť predmetu konania je daná vtedy, ak ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, na základe ktorých bol uplatnený (t. j. keď je nárok založený na rovnakom právnom dôvode a vyplýva z rovnakých skutkových okolností). Pre posúdenie, či je daná prekážka právoplatne rozhodnutej veci, nie je významné, ako bol skutok, ktorý bol predmetom konania, posúdený po právnej stránke. Prekážka veci

právoplatne rozhodnutej je daná aj vtedy, ak skutok (určitý skutkový dej) bol súdom po právnej stránke posúdený v pôvodnom konaní inak, nesprávne alebo neúplne. Pokiaľ ide o totožnosť účastníkov, nie je samo osebe významné, ak majú tí istí účastníci v rôznych konaniach rozdielne procesné postavenie (napr. ak v jednom konaní vystupujú ako žalovaní a v druhom ako žalobcovia). Tých istých účastníkov sa konanie týka aj vtedy, ak v neskoršom (novom) konaní vystupujú právni nástupcovia pôvodných účastníkov konania, či už z dôvodu singulárnej alebo univerzálnej sukcesie.

Z obsahu spisu vyplýva, že konaniu vo veci exekúcie oprávneného – spoločnosti P., s. r. o., so sídlom: P., IČO: X., proti povinnému J. S., nar. X., bytom: P., o vymoženie 488,61 eur s príslušenstvom, na základe exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku sp. zn. SR 4944/06 zo dňa 16. 10. 2006, právoplatného dňa 30. 10. 2006, vydaného Stálym rozhodcovským súdom, zriadeným zriaďovateľom S., a. s., vedenej na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom sp. zn. 2Er/158/2008, nepredchádzalo žiadne iné konanie na exekučnom súde a vo veci nebolo predtým rozhodnuté. Za rozhodnutie, ktoré by zakladalo prekážku veci rozsúdenej, nemožno považovať vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, pretože toto nie je rozhodnutím, ktorým sa exekučné konanie končí. Súd je povinný skúmať exekučný titul počas celého exekučného konania, nielen pri rozhodovaní o žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie. V prípade zistenia, že nie sú splnené podmienky materiálnej alebo formálnej vykonateľnosti exekučného titulu, môže exekúciu aj bez návrhu zastaviť.

Vzhľadom na uvedené je nepochybné, že predmetné konanie nie je zaťažené ani vadou uvedenou v § 237 písm. d/ O. s. p.

V ďalšej časti svojho dovolania oprávnený vyjadril názor, že konanie je postihnuté vadou uvedenou v ust. § 237 písm. e/ O. s. p., pretože sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný.

Občianske súdne konanie je ovládané dispozičnou zásadou a začína sa na návrh. Bez návrhu možno začať konanie vo veciach uvedených v ust. § 81 ods. 1 a ods. 2 O. s. p. Ak nebol podaný návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, ide o neodstrániteľný nedostatok podmienky konania a pokiaľ takéto konanie napriek tomu prebieha, treba ho v ktoromkoľvek štádiu konania zastaviť.

Oprávnený namietal, že súdy obidvoch stupňov interpretovali a následne aplikovali ust. § 45 ods. 2 ZoRK, akoby upravovalo konanie bez návrhu vždy vtedy, ak súd zistí v rozsudku rozhodcovského súdu nedostatky, bližšie špecifikované v ust. § 45 ods. 1 písm. b/ alebo c/ ZoRK.

Exekučný súd v danej veci začal konať na základe žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, o ktorej aj rozhodol v zmysle § 44 EP, ktorá skutočnosť znamená, že v danej veci návrh na začatie exekučného konania podaný bol. Po vydaní poverenia súd prišlo k preskúmaniu materiálnej vykonateľnosti exekučného titulu v zmysle § 45 ods. 2 ZoRK, podľa ktorého exekučný súd exekučné konanie zastaví aj bez návrhu (ex offa), ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky uvedené v § 45 ods. 1 písm. b/ alebo písm. c/ ZoRK. Následne exekučný súd exekúciu podľa § 57 ods. 2 EP v spojení s § 45 ods. 2 ZoRK ex offa zastavil.

S poukazom na uvedené nie je odôvodnená ani námietka dovolateľa o existencii vady konania podľa § 237 písm. e/ O. s. p.

Dovolateľ vo svojom dovolaní odvolaciemu súdu tiež vytkol, že mu svojím postupom odňal možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.

O odňatie možnosti konať pred súdom v zmysle vyššie citovaného ustanovenia ide v prípade nesprávneho postupu súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a uplatňovať (realizovať) procesné oprávnenia účastníka občianskeho súdneho konania, ktoré mu priznáva platná právna úprava za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Dovolateľ konkrétne namietol porušenie jeho práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Naplnenie tejto vady v konaní vyvodzoval z toho, že súd porušil princíp legality, dispozičnú zásadu začatia konania, rovnosť účastníkov konania, právo na spravodlivý súdny proces a dvojinstančnosť súdneho konania. Ďalej namietol, že bola porušená zásada „rovnosti zbraní“, zásada kontradiktórnosti súdneho konania a právo na rozhodovanie podľa relevantnej právnej normy. Súdu prvého stupňa vytkol, že ho nevyočul, súčasne že mu neumožnil reagovať

na akékoľvek tvrdenia, argumenty a dôkazy, ktoré boli podkladom pre rozhodnutie exekučného súdu o jeho právnom postavení.

K odňatiu možnosti oprávneného konať pred súdom a k porušeniu práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd malo dôjsť tým, že súd prvého stupňa exekúciu zastavil, hoci pre takéto rozhodnutie neboli splnené zákonom stanovené podmienky. V dôsledku tejto skutočnosti mu nebolo umožnené uplatňovať jeho práva z rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu v exekučnom konaní.

V tejto súvislosti dovolací súd dospel k záveru, že v predmetnej veci odvolací i prvostupňový súd správne posúdili splnenie podmienok pre zastavenie exekučného konania. Okresný súd ako súd exekučný, na základe žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na základe rozhodcovského rozsudku poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie na vymoženie povinnosti uloženej rozhodcovským rozsudkom. Následne exekučný súd exekúciu podľa § 57 ods. 2 EP v spojení s § 45 ods. 2 ZoRK zastavil.

Pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označil za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd nielen oprávnený, ale zároveň aj povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej a platnej rozhodcovskej zmluvy (rozhodcovskej doložky). Skúmaním platnosti rozhodcovskej doložky dohodnutej v spotrebiteľskej veci (t. j. vo veci vyplývajúcej zo spotrebiteľského právneho vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou), súdy v exekučnom konaní nepreskúmavali vecnú správnosť rozhodcovského rozsudku, ale len realizovali svoje oprávnenie vyplývajúce zo zákona, a to z ust. § 44 ods. 2 EP, t. j. oprávnenie posúdiť, či exekučný titul nie je v rozpore so zákonom, ako aj z ust. § 45 ods. 1 a ods. 2 ZoRK, t. j. oprávnenie posúdiť, či plnenie, na ktoré rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka konania, nie je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo neodporuje dobrým mravom.

V preskúmvanej veci súdy správne konštatovali neprijateľnosť, a tým aj neplatnosť rozhodcovskej doložky z dôvodu, že nebola individuálne dojednaná, a že spôsobovala nevyváženosť v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech povinného ako spotrebiteľa. Listiny predložené oprávneným takýto záver umožňovali. Zo zmluvy o úvere uzavretej medzi oprávneným a povinným vyplýva, že rozhodcovská doložka bola medzi

zmluvnými stranami dohodnutá už podpisom zmluvy, keďže jej súčasťou sú všeobecné podmienky poskytnutia úveru (ako predtlačенý formulár), vrátane rozhodcovskej doložky upravenej v týchto podmienkach. Dovolací súd sa stotožnil aj s dôvodmi, ktorými súdy v exekučnom konaní odôvodnili nevyváženosť dohodnutej rozhodcovskej doložky.

Na základe vyššie uvedených skutočností dovolací súd dospel k záveru, že k vade konania podľa § 237 písm. f/ O. s. p. v prejednávanej veci nedošlo, a teda oprávnenému postupom súdu prvého stupňa a ani súdu odvolacieho, možnosť konať pred súdom odňatá nebola.

Za nedôvodnú považoval dovolací súd aj námietku dovolateľa týkajúcu sa nedostatočného odôvodnenia písomného vyhotovenia rozhodnutí prvostupňového, ako aj odvolacieho súdu.

Právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR zahŕňa aj právo účastníkov konania na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Tomuto právu účastníkov korešponduje povinnosť súdu uviesť v rozhodnutí dostatočné dôvody, na ktorých je toto založené. Zákonnú úpravu tejto povinnosti súdu zakotvuje Občiansky súdny poriadok vo svojom ust. § 157 ods. 2 v spojení s § 167 ods. 2.

Ústavný súd SR sa k povinnosti súdov riadne odôvodniť rozhodnutie vyjadril vo viacerých svojich rozhodnutiach, v ktorých uviedol, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a ochranou proti takému uplatneniu (napr. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03, III. ÚS 209/04). V rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 358/09 Ústavný súd SR konštatoval, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Rovnako ani judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva nevyžaduje, aby na každý argument strany dal súd podrobnú odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz

Torija c/a Španielsko z 09. 12. 1994, Hiro Balani c/a Španielsko z 09. 12. 1994, Georgiadis c/a Grécko z 29. 05. 1997, Higgis c/a Francúzsko z 19. 02. 1998).

Ustanovenie § 157 ods. 2 O. s. p. sa v rovnakej miere uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 ods. 2 O. s. p.) s tým rozdielom, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa v odvolacom konaní preskúmava (sp. zn. II. ÚS 78/05).

Preskúmaním prvostupňového rozhodnutia dovolací súd zistil, že okresný súd ako súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, ktoré listiny predložené oprávnenou osobou preskúmal, s akými skutkovými závermi, citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávajúcu vec a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia skonštatoval, že v úverových zmluvných podmienkach oprávneného je obsiahnutá neprijateľná podmienka – rozhodcovská doložka, ktorú oprávnený aj použil, a preto ide o výkon práv v rozpore s dobrými mravmi. Súčasne zrozumiteľne a v potrebnom rozsahu vysvetlil záver o tom, prečo rozhodcovskú doložku dojednanú v zmluve o úvere považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku. S poukazom na uvedené, keďže exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok rozhodcovského súdu, ktorý svoju právomoc odvodzoval z neprijateľnej zmluvnej podmienky, musel súd zastaviť exekúciu v celom rozsahu.

Rovnako krajský súd ako súd odvolací odôvodnil svoje rozhodnutie v súlade s ust. § 219 O. s. p., keď skonštatoval správnosť skutkových a právnych záverov súdu prvého stupňa s doplnením ďalších dôvodov, pre ktoré toto rozhodnutie potvrdil, pričom v dostatočnom rozsahu zodpovedal, prečo bolo nutné pristúpiť k zastaveniu exekučného konania podľa § 57 ods. 2 EP v spojení s § 45 ods. 2 ZoRK. Jeho skutkové a právne závery nie sú v posudzovanom prípade zjavne neodôvodnené a ani nezlučiteľné s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Je nutné zdôrazniť, že do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí aj právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04) a rovnako neznamená ani to, aby účastník konania bol pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04).

Na základe vyššie uvedených zistení dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutia súdov nižších stupňov zodpovedajú požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia v zmysle § 157 ods. 2 O. s. p., ako aj ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva a Ústavného súdu SR.

Vo vzťahu k dovolateľom vytykanému dovolaciemu dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p. (tzv. relatívny dovolací dôvod) dovolací súd zdôrazňuje, že tzv. iná vada konania je procesná vada, ktorá na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Dovolací súd síce naň prihliada z úradnej povinnosti, avšak samotná existencia inej vady konania na založenie prípustnosti dovolania nepostačuje. Je právne relevantná, ak mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolací súd môže pristúpiť k posúdeniu opodstatnenosti tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu až vtedy, keď je dovolanie z určitého zákonného dôvodu prípustné, o tento prípad však v prejednávanej veci nejde.

Dovolateľ napokon tvrdí, že napadnuté uznesenie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Právnym posúdením sa rozumie činnosť súdu, pri ktorej na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav a dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, ale ho nesprávne interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod (ktorý možno uplatniť vtedy, ak je dovolanie prípustné), samo nesprávne právne posúdenie veci však prípustnosť dovolania nezakladá. Ako už dovolací súd skôr spomenul, dovolanie nemožno podať proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ale iba proti takému, proti ktorému ho zákon pripúšťa. Pokiaľ nie sú splnené podmienky prípustnosti dovolania, nemožno napadnuté rozhodnutie podrobiť vecnému preskúmvaniu, a preto ani zohľadniť prípadné vecné nesprávnosti rozhodnutia. V prejednávanej veci by uvedený dovolací dôvod bolo možné úspešne použiť, len ak by prípustnosť dovolania vyplývala z § 239 O. s. p., v posudzovanom prípade však tomu tak nie je.

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti, keďže v danom prípade dovolanie oprávneného proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je podľa § 239 O. s. p. prípustné a vady uvedené v § 237 písm. a/, písm. d/, písm. e/ a písm. f/ O. s. p. (ani žiadne iné procesné vady

v zmysle citovaného ustanovenia) zistené neboli, Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací, dovolanie oprávneného podľa § 243b ods. 5 veta prvá O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p., ako neprípustné odmietol, a to bez toho, aby sa zaoberal napadnutým rozhodnutím z hľadiska jeho vecnej správnosti.

Oprávnený v podanom dovolaní súčasne navrhol, aby dovolací súd konanie podľa § 109 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243c O. s. p. prerušil a požiadal Súdny dvor EÚ na základe článku 267 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie o výklad písm. q/ ods. 1 prílohy Smernice Rady 93/13/EHS a čl. 17 a čl. 47 Charty základných práv EÚ a predložil mu prejudiciálne otázky, ktorých znenie špecifikoval v podanom dovolaní.

Napriek zneniu ust. § 36 ods. 2 EP, podľa ktorého exekučné konanie nemožno prerušiť, ak osobitný zákon neustanovuje inak, dovolací súd zastáva názor, že ust. § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. je aplikovateľné aj v exekučnom konaní, pretože povinnosť vnútroštátneho súdu prerušiť konanie na účely iniciovania konania o predbežnej otázke pred Súdnym dvorom EÚ vyplýva z noriem primárneho úniového práva (pôvodne čl. 234 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva, po premenovaní čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie), ktoré podľa čl. 7 Ústavy SR a aj v zmysle judikatúry Súdneho dvora EÚ (napr. rozsudok vo veci Simmenthal č. 106/77) majú prednosť pred vnútroštátnymi právnymi normami.

Ustanovenie § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ukladá povinnosť súdu prerušiť konanie len vtedy, ak dospel k záveru, že požiada Súdny dvor EÚ o rozhodnutie o predbežnej otázke, pretože je potrebné podať výklad komunitárneho práva, ktorý je rozhodujúci pre riešenie v danej veci. Vnútroštátny súd však nie je povinný vyhovieť každému návrhu účastníka konania na prerušenie konania a postúpenie návrhu Súdnemu dvoru EÚ na vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke. Túto povinnosť nemá ani vtedy, keď prípadne v určitej veci aplikuje ustanovenia zákona platného v Slovenskej republike, do ktorého bol prenesený obsah právnych noriem Európskej únie. Zmyslom riešenia predbežnej otázky je zabezpečiť jednotný výklad komunitárneho práva, teda nie rozhodnúť určitý spor, ktorý nemá žiadnu komunitárnu relevanciu a je vo výlučnej kompetencii súdu členskej krajiny. Ak súd pri priebežnom posudzovaní veci nedospeje k záveru o potrebe výkladu komunitárneho práva, prejednanie a rozhodnutie veci sudcom vnútroštátneho súdu nezakladá v takom prípade procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.

V prejednávanej veci bolo sporné, resp. oprávnený namietať, či exekučný súd je oprávnený skúmať platnosť rozhodcovskej doložky uzavretej medzi účastníkmi konania a či predmetná rozhodcovská doložka je neprijateľnou podmienkou. Posúdenie tejto námietky a jej vyriešenie patrí do výlučnej právomoci vnútroštátneho súdu bez potreby prejudiciálneho výkladu (rozhodnutia) Súdneho dvora EÚ. Z obsahu spisu vyplýva, že súdy priamo neaplikovali normy komunitárneho práva, keďže na danú vec sa vzťahujú právne normy platné na území Slovenskej republiky, do ktorých bol prenesený obsah právnych noriem Európskej únie. Otázka výkladu komunitárneho práva nebola pre riešenie daného prípadu rozhodujúca, a to vzhľadom na dostatočnú právnu úpravu predmetnej veci v Slovenskej republike.

Dovolací súd preto dospel k záveru, že v danej veci nie je dôvod na prerušenie dovolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p., na základe čoho návrh oprávneného na prerušenie dovolacieho konania zamietol.

Súčasne dovolací súd vo vzťahu k návrhu oprávneného v podaní zo dňa 26. 07. 2012, prvostupňovému súdu doručené dňa 09. 08. 2012 (č. l. 45 - 48), na prerušenie konania postupom podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, poznamenáva, že súd prvého stupňa a rovnako aj súd odvolací postupovali správne, ak na tento návrh neprihliadli. V danej veci už nebol dôvod o tomto návrhu oprávneného rozhodovať, nakoľko odvolací súd o odvolaní oprávneného rozhodol uznesením zo dňa 03. 08. 2012, a teda ešte pred doručením predmetného návrhu na súd.

O trovách dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 243b ods. 5 veta prvá O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p., t. j. podľa úspechu účastníkov v dovolacom konaní. Úspešným účastníkom dovolacieho konania bol povinný, preto by mal právo na náhradu trov konania. Keďže mu však trovy v dovolacom konaní nevznikli, dovolací súd mu náhradu trov dovolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 30. septembra 2013

JUDr. Viera Pepelová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Mgr. Monika Poliačiková